

Dierplaagbeheersing in Amsterdam

De GGD Amsterdam heeft als enige GGD in Nederland een afdeling Dierplaagbeheersing (DPB). Met 22 medewerkers, waaronder twaalf dierplaagbeheersers, wordt dagelijks gewerkt aan het beheersen en (vooral) voorkomen van overlast van dieren. DPB bestaat al sinds 1896, destijds als 'Sanitaire Dienst'. Uit die eerste naam is al af te leiden dat er een relatie ligt tussen het werk van de afdeling en gezondheid van bewoners.

IPM

Sinds 2008 werkt DPB volgens de IPM-methode. Voor opdrachtgevers is het niet altijd mogelijk om de situatie in hun pand zo aan te passen dat van hun kant daadwerkelijk van IPM kan worden gesproken. Zij zouden hoge kosten moeten maken om met name voor muizen en ratten de toegang te blokkeren (wering). De werkwijze van de afdeling is dan nog steeds IPM, maar de beoordeling van de uitvoering als geheel is dat niet. In 2008 is de nota 'Beleid en aanpak van overlast van dieren in de openbare

ruimte in Amsterdam' vastgesteld door het College en de stadsdelen. Hierdoor verplicht de stad zich om aan de hand van een stappenplan de oorzaken van dierplagen weg te nemen. Een aantal andere gemeenten heeft deze nota ook als bron genomen voor hun eigen beleid.

Overlast

Met ratten en muizen zijn de twee diersoorten genoemd die het meest voorkomen in onze uitvoering. Maar ook kakkerlakken, bedwantsen en eikenprocessierupsen vragen aandacht. Daarnaast zijn er regelmatig meldingen van overlast van vogels, zoals duiven, ganzen, halsbandparkieten en meeuwen. De afdeling is aangesloten op een meldsysteem voor bewoners van de gemeente Amsterdam: Meldingen Openbare Ruimte Amsterdam (MORA). Alle meldingen van bewoners over overlast van dieren komen rechtstreeks bij DPB binnen, waar

Tekst: Ronald Jelsma, Dierplaagbeheersing GGD Amsterdam

GGD Amsterdam heeft als eerste GGD in Nederland het KAD-Keurmerk behaald. Op de foto van links naar rechts: Ronald Jelsma (hoofd dierplaagbeheersing), Marcel Nikkelsburg (acquisiteur), Edward Bronts (acquisiteur) en Jan Buijs (wetenschappelijk medewerker).

Foto: John Noort, KAD

na snel actie wordt ondernomen, te weten: inspectie op locatie, contact met de melder en, indien nodig, een behandeling.

Wetenschappelijk onderzoek

DPB heeft een wetenschappelijk medewerker die insecten determineert waar bezoekers mee naar de afdeling komen. Daarnaast verricht hij regelmatig onderzoek, waarin de relatie tussen de aanwezigheid van dieren en het risico van overdracht van ziekten (zoonosen) de rode draad is. Bij die onderzoeken wordt ook samengewerkt met organisaties zoals het RIVM en de NVWA (met name het CMV), Alterra en Wageningen Universiteit.

Campagnes

DPB verzorgt in opdracht van de stadsdelen publiciteitscampagnes, gericht op de Amsterdamse bewoner én het belang van dieren. 'Anders Voeren' is zo'n campagne die zich richt op bewustwording bij bewoners dat 'ons' eten niet goed is voor dieren. Geef dieren hun natuurlijk voedsel en doe zelfs dat niet te vaak of te veel. Let ook op de omstandigheden, zoals een strenge

winter. Anders Voeren loopt nog en recent is daar een vervolg op gekomen met 'Afvallen is slecht voor dieren', in samenwerking met de Amsterdamse Dierenbescherming. Gezien onze taken, een niet alledaagse samenwerking. De boodschap in deze campagne is dat overlast van dieren in veel gevallen door bewoners zelf wordt veroorzaakt. Vogels voeren leidt tot overlast van vogels, voer dat blijft liggen trekt ratten aan en zijn er eenmaal ratten en is er op enig moment te weinig voedsel dan gaan ze in en om huis op zoek naar eten.

Met deze campagne is een nieuwe weg ingeslagen: bewoners nadrukkelijk wijzen op de eigen verantwoordelijkheid voor een gezonde leefomgeving. Dat is een belangrijk element in succesvol werken volgens IPM, zeker in een drukbevolkte stad.

Voor meer informatie over DPB en de campagnes: www.ggd.amsterdam.nl/dpb

Recensie

Let niet op de rommel

Tekst: Cyriel Doevendans, KAD

Aan de hand van meer dan veertig jaar werkervaring als inspecteur Hygiënisch Woningtoezicht bij de GGD Amsterdam, beschrijft Henk Plenter zijn ervaringen.

Plenter verzorgde de ontruiming van honderden ernstig vervuilde woningen in Amsterdam, vaak in het belang van de volksgezondheid en brandveiligheid, maar ook om de betrokken mensen tegen zichzelf te beschermen.

De verhalen gaan over dwangmatige verzamelaars, alcoholisten, vreemzamen, patiënten met psychische aandoeningen, doorgeschoten dierenliefhebbers, enzovoort. Zo beschrijft hij een geval van een jonge drugsverslaafde met honderden, half verwilderde, tamme ratten die de hele woning hebben

overgenomen. Er is geen plek op de vloer of meubels te vinden waar geen ratten krielen. Als de dieren ook bij de buurman naar binnen komen, wordt Plenter ingeschakeld om het probleem op te lossen.

Plenter beschrijft de soms zeer schrijnende situaties met respect, humor en empathie. Sinds zijn pensioen heeft het woord 'plenteren' in het woordenboek een tweede betekenis gekregen: 'het uitrusten van woningen waar het zo'n rotzooi is dat het een gevaar vormt voor de volksgezondheid'.

Co-auteur van dit boek is journaliste Annemiek van Kessel. Het voorwoord is geschreven door Eberhard van der Laan, burgemeester van Amsterdam.

Let niet op de rommel

Auteur: Henk Plenter
Uitgeverij Luitingh- Sijthoff, Amsterdam 2013
ISBN 9789021808918
Paperback, 272 pagina's, € 16,95